

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació Serveis Territorials al Baix Llobregat

Experiència seleccionada en la modalitat de comunicació audiovisual

DADES DEL CENTRE

Codi del centre 08037929

Nom del centre Escola Torre Barona

Localitat Castelldefels

TÍTOL

Poesia per menjar

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

La nostra pràctica educativa pretén apropar la poesia en llengua catalana a l'alumnat d'aula d'acollida amb la lectura expressiva i comprensiva, la gravació i la recitació d'una selecció de poemes del llibre *Bon Profit* de Miquel Martí Pol. Les diferents propostes de treball, destinades a promoure i potenciar l'ús de la llengua catalana i l'aprenentatge competencial, es porten a terme a l'aula d'acollida amb dos agrupaments de 17 alumnes durant una part del 2n trimestre (1 sessió/setmana) i conclouen amb el recital de poesia el dia de Sant Jordi davant d'un públic d'oients de la mateixa escola (mestres i alumnat de P5 i 1r i 2n de Cicle Inicial).

DESCRIPCIÓ

Curs acadèmic 2008-2009

Punt de partida activitat adreçada a alumnat nouvingut de cicle mitjà i superior de primària.

Es tracta d'un grup format per17 alumnes, alguns dels quals són acabats d'arribar (gener de 2009) i per altres és el 2n any d'assistència a l'aula però que presenten necessitats educatives específiques (a causa d'una deficient o nul·la escolarització d'origen). Les altres llengües presents a l'aula

d'acollida són: romanès, àrab i castellà.

1

Objectius Fem nostres 3 objectius generals que conformen tota situació d'ensenyament/aprenentatge d'aula d'acollida

- 1. Promoure l'aprenentatge i ús de la llengua catalana i crear el màxim de situacions comunicatives significatives .
- 2. Potenciar l'aprenentatge competencial de l'alumnat
- 3. Proporcionar una acollida emocional a l'alumnat nouvingut.

Hem establert també uns objectius específics de l'activitat en base als continguts i als criteris d'avaluació:

- 1. Llegir en veu alta i enregistrar el poema seleccionat tot fent atenció a la pronunciació (to de veu,)
- 2. Memoritzar i recitar el poema fent ús dels suprasegmentals: ritme, entonació, vocalització, intensitat o volum de veu,...etc.
- 3. Comprendre i compartir el significat del poema
- 4. Comprendre i utilitzar el lèxic treballat (relatiu a l'alimentació)
- 5. Participar en les converses de grup, expressar-se i comunicar-se oralment a l'hora d'exposar les seves idees
- 6. Fer servir el dibuix i la imatge com a suport del poema
- 7. Utilitzar els instruments TIC (cercador, programa Audacity, processador de textos i/o editor gràfic)
- 8. Participar al recital de poesia de la diada de Sant Jordi Gaudir de la lectura i recitació d'un poema

Desenvolupament Per portar a terme aquesta activitat, hem previst un seguit d'actuacions: de l'experiència Activitats inicials(1r trimestre):

- lectura comprensiva i memorització de dos poemes senzills.
- Treball del format i parts d'un poema.

Activitats de desenvolupament:

- Al març, presentació de l'activitat i els objectius que pretenem. Es fa la tria individual d'un poema del llibre Bon Profit d'en Miquel Martí i Pol a partir de la presentació del llibre i de la lectura de l'índex. Donat que cada títol presenta un menjar diferent, cada alumne/a expressa les seves preferències. Després d'escoltar la lectura del poema inicialment triat, cada nen/a s'acaba de decidir. Es té en compte una selecció àmplia i que cada text només pot ser triat per un màxim de 2 alumnes.
- Cada nen/a copia el poema escollit en un full, subratlla les paraules que desconeix i fa un dibuix del plat del qual parla la seva poesia. Després, fent una primera lectura del text, comentem i esbrinem entre tots/es el significat de les paraules "desconegudes", amb l'ajut d'un diccionari, quan cal.
- A partir d'aquí, en cada sessió de treball fins a la setmana de sant Jordi, es procura que cada alumne/a memoritzi/llegeixi la seva poesia a la resta. Aquí es treballa l'entonació, l'expressivitat, el gest,..... amb la pretensió que qui llegeix/recita la poesia ha de transmetre que la menja de què ens parla és exquisida (tal com volia fer entendre en M. M. i Pol).
- L'alumnat fa una petita recerca sobre qui era en Miquel Martí i Pol i la seva obra i es posa en comú.
- Quan l'alumne es considera preparat, treballa la gravació del poema

Serveis Territorials al Baix Llobregat

amb l'Audacity.

- Preparem una imatge (escanejant les il·lustracions del llibre i les que fa l'alumne/a) en Din A4 i plastificada) per a cada poema.
- Elaborem cartells, que anomenem "Menú de poesia", en els quals plasmem, com si fos la carta d'un restaurant, quines són les poesies que es recitaran durant la Setmana de Sant Jordi, distribuïdes en: primers plats, segons plats i postres. Aquests cartells es pengen a les aules de P5, 1r i 2n.
- Preparem disfresses de cuiners/es i cambrers/res, a partir de materials aportats pel propi alumnat i d'altres creats a l'Aula d'Acollida.

Activitats de síntesi

El recital dels diferents poemes durant la setmana de Sant Jordi: A cada aula de P5, 1r i 2n (un total de 6), es reciten 3 poemes. Prèviament es fa un petit joc d'endevinar la menja de la qual parla el poema, ensenyant la imatge preparada. Un cop acabada la recitació, es confirmen els supòsits.

En una altra sessió es convida l'Equip Directiu, l'assessora ELIC i altres mestres, a l'Aula d'Acollida, ambientada com si fos un restaurant. Els/les mestres tenen els "Menús de poesia" i es posen d'acord per triar un total de dues poesies de cada plat. Els plats escollits són "servits" amb la imatge i gaudint de la recitació dels poemes corresponents. En aguesta mateixa sessió, i com a cloenda de l'activitat, es preveu la possibilitat de menjar coca amb xocolata desfeta (que és una de les menges del *Bon profit*).

Treball competencial La metodologia de la present activitat implica l'ús de processos interactius (metodologia/tipolog dins de l'aula d'acollida. Procurem que la interacció es produeixi entre ia iguals i entre adults i nens/nenes, i en agrupacions diverses: per parelles i d'activitats/organitza en petit i gran grup. L'objectiu és adquirir competència comunicativa i ció social) autonomia personal.

Veure annex guia Hi ha activitats preparades per al grup classe (selecció i audició inicial, d'ús lectura comprensiva dels poemes, recitació del poema a la resta del grup), pel treball en petit grup o per parelles (confecció dels menús, recitacióaprenentatge del poema), i individuals (escriptura, dibuix, memorització i gravació del poema). Durant algunes sessions treballem conjuntament a l'aula dos mestres.

> Les tasques que ha de portar a terme l'alumnat estan graduades en diferents nivells de complexitat. El/la mestre/a gradua aquestes ajudes en funció de les necessitats de l'alumnat.

> Es potencia també que l'alumne treballi de forma autònoma i amb responsabilitat. Tots formem part d'un equip, amb un objectiu final: el recital

> La pràctica educativa treballa en la integració dels continguts de dues àrees del currículum, l'àrea de llengua i literatura com a principal i la d'educació artística (observació d'imatges i producció d'un dibuix).

Es promou l'ús de les TIC en tasques diferents i de forma integrada.

Es tracta d'una pràctica transversal a nivell de centre que forma part de les activitats previstes per a les jornades culturals de la setmana de Sant Jordi.

Laureà Miró, 328-330 08980 Sant Feliu de Llobregat Tel. 93 685 94 50 Fax. 93 685 94 60

Serveis Territorials al Baix Llobregat

Temporització activitats inicials del 1r trimestre (2 /3 sessions), activitats de desenvolupament (1 hora/setmanal durant els mesos de març-abril fins la setmana de Sant Jordi), activitats de síntesi (7 sessions de recital de poesia a les aules).

Recursos humans i Llibre de poemes (Miguel Martí Pol, Bon Profit, ed. Barcanova) materials Ordinadors connectats a Internet, processador de textos, programa Audacity, diccionaris, Cartolines per als "menús" de poesia.

> Tenint en compte els objectius que ens havíem proposat en elaborar aquesta pràctica, considerem que hem propiciat nombroses situacions d'ús de la llengua dins de l'aula. L'aprenentatge d'una nova llengua actualment no es concep sinó es fa des d'un enfocament comunicatiu. La llengua s'aprèn usant-la en societat. Aconseguir que aquests aprenents aprenguin la llengua i l'usin perquè desenvolupin una major competència comunicativa és, per nosaltres, una prioritat fonamental.

Valoració i

conclusions Per nosaltres, també ha estat bàsic procurar un acompanyament emocional que potencia l'autoestima. El recital a les aules del centre i davant l'equip de mestres de l'escola ha contribuït a que se sentissin capaços d'afrontar amb èxit els reptes proposats.

> A l'apartat de l'aplicatiu corresponent ja hem valorat algunes de les millores introduïdes.

Documentació complementària

Aspectes És una activitat original per les possibilitats que ofereix el fet que les innovadors poesies triades fan referència a menjars. A través dels poemes d'en Miquel Martí Pol, poesia i menjar van junts de la mà.

L'alumne/a és protagonista de l'activitat.

Es potencia la col·laboració entre el grup de l'AA, la integració d'aquests/es alumnes en quant que tenen l'oportunitat de mostrar les seves habilitats a altres alumnes del centre i el guany en seguretat a l'hora d'expressar-se en una llengua que no és la materna.

Hi ha interacció entre el grup que recita les poesies (AA) i el públic oient:

- Per una banda, amb el públic infantil (AO) pel fet que aquests, a partir de la visualització prèvia d'una imatge, han d'endevinar el plat de què ens parlarà la poesia. A més, aquest fet fa que l'oient estigui més atent/a a l'hora del recital perquè també voldrà descobrir quin és l'aliment del que tracta el poema.
- Per una altra banda, amb el públic adult (mestres, ELIC, AMPA,...), pel fet que aquests, tal com si estiguessin en un restaurant, triaran quins plats els hi ve de gust i, per tant, de quines poesies volen gaudir.

Portar a la pràctica un recital de poesia no deixa mai indiferent a ningú.

Eficiència Tot i que la preparació dels poemes és la part més llarga i feixuga de l'activitat, la constatació, assaig rere assaig, dels avenços i, la culminació del recital amb la bona acollida per part del públic, ens porta a fer una valoració positiva de l'experiència perquè l'alumne i el grup han sortit reforçats en seguretat i cohesió.

> S'ha produït un constant suport entre els participants i la satisfacció d'una feina compartida.

Laureà Miró, 328-330 08980 Sant Feliu de Llobregat Tel. 93 685 94 50 Fax. 93 685 94 60

El treball setmanal, plantejat amb rigor i exigència (l'activitat de memorització exigeix perseverança), també ha contribuït a potenciar la responsabilitat individual de l'alumnat.

El treball acurat de recitació, sempre atents a una bona vocalització i una correcta entonació i ritme, ha ajudat especialment a alguns dels nostres alumnes amb més dificultats de dicció.

Els esforços i els recursos emprats comporten uns bons resultats i la consecució dels objectius proposats.

Criteris d'avaluació Durant les activitats d'aprenentatge es fa el seguiment i l'avaluació de l'alumnat a partir dels següents criteris d'avaluació (llengua catalana i literatura)

- 1. Llegir i recitar el poema fent atenció al ritme, entonació, vocalització, intensitat o volum de veu.
- 2. Ser capaç de memoritzar el poema, amb les ajudes previstes i segons el nivell d'aprenentatge.
- 3. Comprendre i utilitzar el vocabulari específic dels poemes.
- 4. participar en les situacions comunicatives que es desenvolupen en el grup, respectant les normes d'interacció oral, i mostrar respecte i interès quan parlen els altres.
- 5. Mostrar interès per la bona presentació escrita dels "menús" de poesia. (educació artística)
- 1. expressar de forma senzilla les característiques del dibuix dels menjars dels poemes.

Mostrar respecte pels treballs dels altres i valorar-ne els resultats

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació Josep Vallès

Professorat Rosa López implicat

CONTACTE

Nom i cognoms Marisa Boldú

Telèfon 93 636 16 97

Unitat SE Castelldefels, ELIC

Laureà Miró, 328-330 08980 Sant Feliu de Llobregat Tel. 93 685 94 50 Fax. 93 685 94 60

